

<p>situatie (zie ook verderop)</p> <ul style="list-style-type: none"> – kaders van eeuwen vallen weg, complexiteit en verwarring op veel gebieden, kundig leiderschap ontbreekt – onmatigheid; veel grondstof- en energiegebruik, niet biologische producten, voedsel- en product verspilling, afval – aarde breekt af; droogte, verzakking, opwarming, brand, onvruchtbaarheid, afsterving, overstroming, natuurextremen – ontevredenheid, onverdraagzaamheid, gebrokenheid, immoraliteit, criminaliteit, misbruik, roekeloosheid, vluchtelingen.. – onrust, enorme mobiliteit en activiteit, bedrijvigheid zonder waarde, personeelstekort – lichamelijke en psychische ongezondheid en verslavingen, zorg overbelast en duur – crisis op crisis, probleem op probleem met ondoordachte schijnoplossingen – enz. 	<p>mogelijke oplossing</p> <p>terug naar de basis, maar wat is de basis?</p> <p>samenvatting</p> <ul style="list-style-type: none"> - wees een goede rentmeester, dankbaar, tevreden, voorzichtig en matig met het van God ontvangen bezit: leven, tijd, geld, gaven, voedsel, kleding, woning, water, werk, gezin, medemensen, dieren, natuur en biologisch afbreekbare producten. - besef dat bezit afgenomen kan worden. Bedenk dat met een hoge levensstandaard het mensdom zichzelf vernietigd. Vergeet de geschiedenis niet, toen het leven met de basis ook lukte. - doe niet met alle activiteiten mee, leef rustig en zo dat geen vakantie nodig is - laat niet beïnvloeden door de gangbare opvattingen en gewoonten, gebruik verstand, wees bedachtzaam en gewoon jezelf, anderen zijn er al genoeg - vrees de Heere, dien Hem en medemensen. Probeer als vrouw te dienen ipv te verdienen en probeer als man te leiden en ook te dienen
<p>uitwerking</p>	
<p>voedselverspilling</p>	<p>particulier</p> <ul style="list-style-type: none"> - matig inkopen, eten en drinken, alleen natuurlijke basisproducten - aan Hollandse seizoenen aanpassen, niet alles willen nuttigen - bij de boer, specialist of dorpswinkel kopen, supermarkt vermijden - goed voorraadbeheer, zelfs geen druppel verspillen - zoveel mogelijk zelf bereiden of maken - geen eten of goederen laten bezorgen, of alleen bij onmacht - horeca vermijden of sporadisch en functioneel <p>overheid of beroepsgroep</p> <ul style="list-style-type: none"> - nationaal voorzienend zijn, voedsel in NL telen, vissen en produceren - meer dan 1 tussenhandel en woekerwinst vermijden - elk dorp zijn eigen kleinschalige boer(en) stimuleren, megastallen vermijden - specialismen hanteren, bij de leest blijven en niet overal hetzelfde verkopen: boer, buurtsuper, bakker, slager, melk- en groenteboer, enz. - aantal (buurt)supermarkten minimaliseren, bijv. 1000 m² per 20000 inwoners en alleen kruidenierswaren en natuurlijke verpakkingen toestaan - productvariatie minimaliseren, bijv keuze uit 3 soorten ipv veel - verspilling vermijden, voorraden minimaliseren, en durf nee te verkopen - aantal restaurants minimaliseren, bijv. 300 m² per 20000 inwoners - verspilling bij restaurants, kantines, zieken- en verzorgingshuizen vermijden - weggooien of vernietigen van voedsel en drinken en gebruik van milieuvriendelijke verpakkingen hoog beboeten!
<p>ongezondheid en overgewicht, gezondheidszorg overbelast</p>	<p>particulier</p> <ul style="list-style-type: none"> - gezond, moreel, voorzichtig, zuinig, eenvoudig, matig, rustig en in harmonie leven. Leven zo inrichten dat geen vakantie nodig is, hoge eisen en niet noodzakelijke activiteiten en ijdelheid en leegheid vermijden, bijv. sport, begeerte opwekkende verkoopplaatsen, muziek, pretpark,

	<ul style="list-style-type: none"> - leven in verbinding met mensen, andere generatie en dieren. Oog hebben voor de kleine dingen, bijv. de tuin of natuur, woonplaats en streek - reizen en bewegen zonder elektrische hulpmiddelen zoals wandelen, fietsen en steppen naar een (werk)afspraak, dagelijks buiten zijn - dicht bij het werk wonen - rustpauzes, ontspanningsmomenten en zondagsrust hanteren - maakbaarheid en slachtofferrol vermijden, lijden accepteren - naar elkaar luisteren en elkaar accepteren, omzien en helpen - overwerk, stress, film, online, sociale media, internet, telefonie en audio vermijden of alleen functioneel en matig - matig eten en drinken, gezonde natuurproducten nuttigen, horeca vermijden of functioneel en matig - ongezond voedsel zoals fast, geconserveerd, zoet, geur en smaakstoffen vermijden - drugs, rookwaren, alcohol, gokken en andere verslavende middelen vermijden - schulden vermijden - niet vertrouwen op verzekeringen, vermijden - alleen bij ziekte gebruik maken van gezondheidszorg <p>overheid of beroepsgroep</p> <ul style="list-style-type: none"> - matigheid, tevredenheid, eenvoud, rust, reinheid, regelmaat, veiligheid en verbondenheid stimuleren - gezond leven en versproducten stimuleren en laag prijzen - niet natuurlijk en ongezond voedsel vermijden en hoog prijzen of verbieden - natuurlijke mest of -bestrijders gebruiken - salaris specialisten en managers maximaal 100% hoger dan grondwerkers - algemene gezondheidskennis artsen stimuleren - bureaucratie, luxe en grote gebouwen, protocollen, verzekeringen, regelgevingen, verantwoordingscultuur en complexiteit vermijden - betrokken aandacht voor cliënten stimuleren - kleinschaligheid van ziekenhuizen bevorderen, elk dorp en stad een huisartsenpraktijk en/of (klinische) zorg - medicatie betaalbaar houden, grote diversiteit, verzekeringen en tussenhandel vermijden - frisse buitenlucht in ziekenhuizen en instellingen, ramen die open kunnen - niet noodzakelijke zorg vermijden, alleen ziektebestrijding en laag berekenen. Klachten na ongezonde levensstijl hoog berekenen - gezondheidszorg eenvoudig toegankelijk en optimaal paraat laten zijn
<p>grondstoffen roof, milieuvervuiling en afvalberg</p>	<p>particulier</p> <ul style="list-style-type: none"> - matig, eenvoudig en voorzichtig leven, in alles tevreden met de basis. Samen doen met goederen en opgebruiken, gebruikte goederen kopen of speelgoed en kleding zelf maken, vernieuw geen goederen wat nog goed is, koop niets als het niet noodzakelijk is en als er geen eigen geld voor is of schuld niet snel afgelost kan worden - weinig en zuinig energie gebruiken en alleen natuurlijke, kleden tegen koude, bij elkaar inwonen, verlichting beperking - dichtbij het werk wonen, matig reizen en dan zonder elektrische hulpmiddelen. Reizen voor vermaak vermijden - lokaal winkelen, buitenlandse producten en webwinkels en bezorging van maaltijden vermijden - alleen natuurlijke (reiniging- en hygiëne) producten gebruiken - biologisch afbreekbare bouwmaterialen gebruiken, bouw eenvoudig, robuust, efficiënt, praktisch, energiezuinig en goed onderhoudbaar - niet biologisch afbreekbare producten vermijden, zoals zonnepanelen, windmolens, batterijen, synthetisch, polyester, plastic, kunststof, rubber, piepschuim, kunstgras, stickers, tape, hygiëne- en reinigingsmiddelen enz. - geen of alleen natuurlijke verpakking gebruiken, bijv aardewerk en glas - afval minimaliseren en hergebruiken - consuminderen!

	<p>overheid of beroepsgroep</p> <ul style="list-style-type: none"> - richten op stabiliseren en beklijven in plaats van op onmatige groei, consuminderen stimuleren! - de basis van een eenvoudige levensstandaard stimuleren - wees zelfvoorzienend, produceer en verbouw in eigen land of buurlanden - alleen productie met biologisch afbreekbare grondstoffen toestaan en met mate! Alle andere productie en transport van goederen vermijden. Niet biologisch afbreekbare producten zoals plastic binnen een half jaar verbieden - producten hoog belasten, arbeid laag - productkeuze in alle branches drastisch minimaliseren tot max 3 soorten - branches hanteren: buurtsuper alleen kruidenierswaren, kantoorartikelen bij kantoor specialist, kleding bij kledingwinkel, bouw bij bouwmarkt etc. - aantal m² (kleding-, woon-, alle) winkels minimaliseren, synthetisch en polyester in kleding/interieur en import van kleding vermijden of verbieden - overschot in aanbod en vernietiging van goede producten vermijden en beboeten, ook bij kringloopwinkels! - lokaal winkelen stimuleren - dicht bij het werk wonen stimuleren, elektrische of vervuilende mobiliteit en transport vermijden of enorm matig en niet voor vermaak. Straatverlichting en ICT datacentra vermijden - activiteiten in het heelal en luchtruim vermijden, ook niet vliegen - bij elkaar wonen stimuleren en energie- en waterverbruik alleen voor de basis en matig. Boven basisgebruik hoog belasten of prijs verhogen - laag energiegebruik en natuurlijke grondstoffen zoals gas, hout, kolen, wind en water stimuleren. Accu's, batterijen, zonnepanelen vermijden - reclamefolders en milieuvervuilende verf of inkt vermijden, ook op verpakking - alleen biologisch afbreekbaar isolatie-, bodem en bouw materiaal gebruiken. Eenvoudig, robuust, efficiënt, praktisch en goed onderhoudbaar bouwen stimuleren - (stuks) verpakkingen vermijden. In glas, aardewerk of ijzer verpakken, hoog statiegeld hanteren. Verf op verpakking en producten vermijden - op elke verpakking noteren hoe te verwijderen, overtreding enwerpen of lozen van afval op straat, riool of natuur zeer hoog beboeten!
<p>waterschaarste en droogte</p>	<p>particulier</p> <ul style="list-style-type: none"> - waterverbruik minimaliseren en hergebruiken. Waterstraaltje altijd benutten of anders een beker gebruiken - wassen bij de kraan stimuleren, douchen minimaliseren. Afvalwater naar de tuin of toilet afvoeren - elke dag alles in de was doen vermijden of alleen bij noodzaak - geen reinigingsmiddelen gebruiken of alleen biologisch afbreekbare, water niet verontreinigen - natuurtuin met echt gras, grind, heggen en groen hanteren, tegels en schuttingen minimaliseren of vermijden - (privé)zwembaden en jacuzzi's vermijden, natuurwater gebruiken <p>overheid of beroepsgroep</p> <ul style="list-style-type: none"> - waterprijs boven basisgebruik per bewoner enorm verhogen - natuurtuin en openbare ruimte stimuleren, tegels, schuttingen en asfalt vermijden - natuurwater ipv leidingwater stimuleren ook voor het toilet - industrieel watergebruik of terugpompen in rivieren minimaliseren, of alleen onvervuild en niet warm - vervuiling van water enorm hoog beboeten
<p>personeelstekort in beroepen die er toe doen</p>	<p>particulier</p> <ul style="list-style-type: none"> - alleen noodzakelijke basisberoepen uitoefenen: een ambacht, onderwijs,

	<p>gezondheidszorg, detailhandel, landbouw, visserij, transport, defensie, overheid, politie en pastoraat</p> <ul style="list-style-type: none"> - toerisme, horeca, sport en (cultuur) entertainment en handel voor luxe of niet biologisch afbreekbaar, vermijden - zes dagen zult gij arbeiden - naar elkaar omzien en helpen - leven zo inrichten dat geen vakantie nodig is, wel recht op aantal vrije dagen <p>overheid of beroepsgroep</p> <ul style="list-style-type: none"> - noodzakelijke basisberoepen stimuleren. Defensie op orde enigszins voorbereid zijn op rampen en oorlogen, schuilkelder bouw stimuleren. In goede tijden voorbereiden op- slechte tijden - alle productie en beroepen voor wat buiten de basis valt of handel in niet biologisch afbreekbare producten, vermijden - toerisme, horeca en entertainment vermijden. Maximaal 1 of 2 eenvoudige dierentuinen en horeca, hotels, speeltuinen per x aantal inwoners. - opleidingen verkorten, vereenvoudigen en niet overal verplichten, eventueel wel belonen - luxe en grote panden, verantwoordingscultuur, bureaucratie, onderzoeksbureaus, verzekeringen, uitkeringen, subsidies, regelingen en wirwar van instanties, stichtingen en verenigingen vermijden, terug naar de basis - tevredenheid met basisstandaard en matigheid in cijfers en een goed werkklimaat stimuleren, overwerk en woeker vermijden - naar elkaar omzien, elkaar dienen stimuleren - doden van kinderen in moederschoot vermijden, geboren laten worden en op laten groeien tot beroepskrachten - zes dagen zult gij arbeiden voor mannen stimuleren en die tot het einde willen werken niet tegenhouden. Scheidingen demotiveren, vrouwen stimuleren niet te werken en thuis kinderen, ouders en naasten aandacht laten geven, kan ggz, jeugdzorg/opvang en ouderenzorg beperken
<p>woningen te weinig</p>	<p>particulier</p> <ul style="list-style-type: none"> - huizenprijzen betaalbaar houden, niet woekeren als er winst te behalen is - hypotheek vermijden of snel aflossen - klein of eenvoudig wonen - bij elkaar wonen (generaties), naar elkaar omzien, echtscheiding vermijden - elkaar lenen en dusdanig dat snel afgelost kan worden <p>overheid of beroepsgroep</p> <ul style="list-style-type: none"> - harmonieus gezin als belang voor samenleving promoten, echtscheidingen vermijden - aantal industriepanden minimaliseren, bijv 1000 m² per 20000 inwoners, lege panden ombouwen tot eenvoudige woningen - in niet milieubelastende eenvoudige huur en koopwoningen voorzien, grote huizen opsplitsen - op spaargeld reële rente aanbieden - in het buitenland gericht 1 of 2 betrouwbare projecten steunen, vluchtelingen in land van herkomst helpen en in uiterste geval in NL voorzien en aan laten passen maar niet ten koste van eigen inwoners
<p>moreel verval</p>	<p>particulier</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hebreëën 13, 1 Timótheüs 6:8,17 Zijt vergenoegd met het tegenwoordige., als wij voedsel en deksel hebben, wij zullen daarmee vergenoegd zijn=Basis - Titus 2, dat mannen (en vrouwen) in alles matig zijn - 1 Korinthe 7, en die deze wereld gebruiken, als niet misbruikende - Exodus 20, niet begeren, niet echtbreken, niets in wellusten doorbrengen - Filippenzen 4:5, uw bescheidenheid zij alle mensen bekend - Prediker 1, het oog wordt niet verzadigd van zien - Romeinen 13, zijt niemand iets schuldig, ook geen bank, geef snel terug

- Hebreëën 13:6, vergeet de weldadigheid en mededeelzaamheid niet
- Titus 2, Genesis 3, 1 Korinthe 16, houd u mannelijk, mannelijke mannen en dat vrouwen hun dienende plaats weten als hulpe tegenover, scheppingsorde hanteren en paradijsvloeken accepteren
- lijden, armoede, een stap terug en dat we na het paradijs leven accepteren
- Matth. 22: 37 heb uw naaste lief als uzelf, wedervergeving aan voorouders, naar elkaar omzien, tijd, aandacht, dienstbaarheid en positiviteit hanteren
- verootmoediging en schuldbelijdenis
- Jezus en zijn apostelen als voorbeeld houden, wat deden Hij en Zijn apostelen, gingen zij bijv. op vakantie? Niet klakkeloos anderen nadoen, leer van de geschiedenis
- Gods geboden en voorschriften hanteren, **Zo zegt de Heere!**

overheid of beroepsgroep

- verootmoediging en schuldbelijdenis
- Gods geboden en voorschriften hanteren, en niet het kwade goed noemen en het goede kwaad (Maleachi 2). **Zo zegt de Heere!**
- straffen verhogen en kerkelijke tucht hanteren, bijv over onmatigheid, niet begeren, aarde misbruikend en slecht rentmeesterschap

voorbeelden van slecht rentmeesterschap en wat geen basis is

- mensen zijn steeds minder tevreden met hun bezit of erfstuk, interieur en producten worden snel vervangen
- de productie van voedsel en goederen is enorm hoog, en de verpakking evenzo. Zicht op de totale voorraad is er niet, er wordt nauwelijks samengewerkt, wel geconcurrerd. Op allerlei plaatsen wordt hetzelfde verkocht en in enorm veel variaties. Bij hopen beland het in het milieu, zelfs nieuw. De kwaliteit van non-food producten is vaak matig, de levensduur is kort. Zelfs kringloopwinkels weten geen raad meer met het overschot van producten, brengen enorm veel naar het afval. (Milieuvriendelijke) kleding is bij hopen in omloop of komt bij het afval
- industrie is veelal op groei, gemak, wegwerpen, overdaad en luxe gericht, en kost veel ruimte, milieu enz. Er is enorme productie en overdaad van goederen van allerlei soort. Er varen bijv. veel luxe jachten rond, evenals dat er luxe woonverblijven en auto's of vliegtuigen in aantallen in bezit zijn. Zelfs de ruimte wordt niet gespaard. Gigantische aantallen satellieten zwermen rond en entertainmentvluchten zijn gestart
- reinigings-, hygiënemiddelen, verf en inkt enzo worden enorm vaak gebruikt en zijn veelal slecht voor het milieu
- online winkelen neemt al maar toe, met enorme milieubelastende bezorg- en verpakkingsgekte als gevolg. Retourzendingen van webwinkels gaan vaak zo naar het afval
- bijna alle producten zitten in (met inkt bedrukte) verpakking, wat veel grondstoffen kost en zeer slecht voor het milieu is
- we werpen in NL 8 miljard kg afval per jaar weg. Afvalscheiding lukt minimaal, Nederland brengt veel plastics en afval naar het buitenland en vernietiging of omzetten naar nieuwe producten is schadelijk voor het milieu. Plastic heeft zich overal verspreid, zelfs in ons lichaam, water, voedsel en dieren
- moderne windmolens zijn praktisch niet biologisch afbreekbaar en worden na gebruik ook wel in het zuidelijk halfrond gedumpt. In de vleugels zit hout wat zeldzaam is en in het zuidelijke halfrond wordt geroofd met aldaar ernstige milieu gevolgen. Windmolens veroorzaken trillingen die de biodiversiteit ernstig verstoort en andere zaken
- zonnepanelen zijn een enorme aanslag op de aarde, er zijn veel grondstoffen voor nodig, evenals productie en transport energie en ze zijn niet biologisch afbreekbaar. Bij verbranding komen schadelijke delen vrij. Ze trekken warmte aan en veroorzaken nogal eens brand welke zeer moeilijk te blussen is
- idem geldt voor elektrische auto's en accu's. Daarbij komt dat het stroomnet overbelast raakt, aan de andere kant van de lijn veel meer energie opgewekt moet worden om ze te laten rijden
- de energie die opgewekt wordt met wind en zon is onstabiel, veel milieuvervuilende batterijen zijn nodig om het op te slaan. Groene energie is niet groen op de wijze waarop de wereld het vorm geeft. Tegen deze onmatigheid en milieubelastende productie kan de aarde niet op
- kernenergie is door het afval en andere zaken bizar milieuvervuilend en bij ongevallen direct levensbedreigend
- er belanden 1 miljard rubber autobanden per jaar in de woestijn of ijsvlakte op hopen. Ze kunnen niet hergebruikt en als er al iets van hergebruikt wordt, belandt het na verloop van tijd toch in het milieu omdat het niet biologisch afbreekbaar is
- zakelijk vliegverkeer en reizen voor vermaak / vakantie neemt al maar toe waardoor enorm veel middelen en mensen ingezet moeten worden en alles bij elkaar zware belasting op het milieu geeft
- ict, media en telefonie nemen al maar toe, idem
- onrust, geluid, licht en stress nemen enorm toe, veel kostbare tijd wordt nutteloos besteed voor onmatigheid, entertainment of hobby of reistijd woon/werk. Mensen wonen steeds vaker ver bij het werk vandaan
- natuurlijke basis beweging raakt in onbruik. Fitness en sport nemen toe waar enorm veel tijd, personeel, grondstoffen, geld (buiten proporties!), ruimte en mobiliteit voor nodig is, wat niet meer besteed kan worden aan basis items die er toe doen
- idem voor horeca wat oververtegenwoordigd is

- grote en luxe panden van organisaties en bedrijven, verantwoordingscultuur, bureaucratie, onderzoeksbureaus, verzekeringen, uitkeringen, subsidies, regelgevingen en wirwar van instanties, stichtingen en verenigingen kosten enorm veel tijd, geld, ruimte, misbruik en personeel. Bijv. het bureau wat de toeslagen affaire op moet lossen heeft 1600 personeel met zeer hoog verloop en vastloop. Of, de Verenigde Naties willen in NL een megakantoor bouwen wat veel kost, misbruik en veel vliegverkeer met zich meebrengt. Verzekeringen maken de dienst uit en drijven prijzen enorm op, zo ook milieuorganisaties, er zijn zoveel soorten subsidies dat ze veel personeel en geld kosten, veel wordt steeds meer oncontroleerbaar en onoverzichtelijk, het leven wordt complex en gaat meer en meer vastlopen
- het grootste deel van ziektebestrijding in de zorg is voor de gevolgen van een ongezonde levensstijl, persoonlijk maar ook door de hectische maatschappij en milieuvervuiling en medicatiegebruik. Farmacie verdiend bizar veel aan medicijnen en zijn regeerders, terwijl veel medicatie veel ziekmakende bijwerkingen hebben. Daarbij komt nog veel zorg voor aanpassing van een gezond lichaam omdat men daar ontevreden over is
- allerlei verslavingen nemen toe, mensen groeien steeds verder weg van tevredenheid, matigheid en gezondheid
- de kloof tussen armen en rijken wordt steeds groter. De hang naar macht en geld neemt egoïstische vormen aan
- megaboerderijen, evenals veel industrie, handel en techniek vertonen steeds meer slecht rentmeesterschap en komen in handen van het buitenland zoals China
- zelfvoorzienend zijn wordt teruggedrongen, afhankelijkheid (van bijv internet, stroom en buitenland) enorm vergroot. Een groot deel van het leger gaat samen met dat van Duitsland, China neemt veel bedrijven, havens (Hamburg en zelfs Giethoorn) en gebieden over, mega veel data wordt buiten de deur opgeslagen met allerlei gevaar, veel activiteiten in het land zijn gekoppeld aan internet en stroom. Als dat uitvalt is het vernietigend
- grenzen met veel andere landen zijn open, internationalisering wordt gestimuleerd wat veel zaken zoals smokkelen, importeren en vluchten oncontroleerbaar maakt en buiten proporties doet toenemen en afhankelijkheid van het buitenland vergroot
- het land is slecht tot niet voorbereid op oorlog of een andere ramp, er wordt evenmin in goede tijden gespaard voor slechte tijden
- oplossingen worden niet verstandig doordacht en zijn tijdelijke kortstondige schijnoplossingen die op den duur de problemen verergeren en dwaasheid en chaos doen toenemen. Voor energie- en grondstoffenschaarste zou de eenvoudigste oplossing zijn: weinig energie en grondstoffen gebruiken, tevreden zijn met de basis van het dagelijks bestaan!
- deze lijst zou veel langer gemaakt kunnen worden
- rentmeesterschap en matigheid zijn ver te zoeken. Er wordt niet gespaard voor magere jaren en de welvaart wordt misbruikt. Een en ander heeft nu al en kan meer en meer desastreuze gevolgen krijgen

Bijlage : Enkele uitspraken over rentmeesterschap door een predikant (JC Philpot, incompleet overgenomen)

'Gij zijt niet uzelfs enz', 1 Korinthe 6:19-20 Uw tijd, bekwaamheden, geld en vermogens ook niet.

1. Als dit waar is, dan **is uw tijd niet van uzelf**. Het is niet aan u om te zeggen: 'Ik kan met mijn tijd doen wat ik wil; hij is helemaal van mij en ik kan mijn dagen en nachten naar eigen keus doorbrengen.'

Dit is zelfs ook feitelijk en letterlijk niet waar. Als u bijvoorbeeld een knecht bent, is uw tijd niet van uzelf. Hij is van uw werkgever die uw loon betaalt..... Zelfs als u een onafhankelijk inkomen hebt, zijn er nog steeds plichten die u moet nakomen, en soms kosten deze veel inspanning, zodat zelfs in dit geval, een bijzondere en bevoorrechte positie, uw tijd niet van uzelf is.

Maar beschouw het nu eens in geestelijk opzicht. U mag niet zeggen: 'Ik kan dit uur doorbrengen in vleselijkheid en wereldsgezindheid, in amusement en gezelschap.' ..... **Uw tijd is niet van u: hij is van God**. En toch, hoewel onze tijd van God is en wij om de waarheid en het geweten gebonden zijn tijd als de Zijne te beschouwen en te besteden, bindt Hij ons niet aan strikte uren.. Hij laat ons op dit punt vrij, want Hij weet wel hoe verschillend de omstandigheden van Zijn volk zijn.. Eén dag heeft Hij ons wel speciaal gegeven, Zijn eigen dag, de dag des Heeren. Hij verwacht dat wij deze geheel aan Hem zullen geven, zowel door op te gaan naar Zijn voorhoven als door de overige tijd die we hebben, te besteden aan het lezen van Zijn woord of een andere bezigheid die tot ons profijt en tot Zijn heerlijkheid zal strekken. Maar Hij bindt ons niet aan vaste uren of bepaalde tijden van gebed.

2. Misschien heeft de Heere u verstandelijke of geestelijke **gaven** gegeven. Welnu, **deze gaven**, of ze nu groot zijn of klein, **zijn niet van uzelf**. U kunt van de vermogens die God u heeft gegeven, hetzij van nature of door genade, niet zeggen dat u ze naar uw goeddunken kunt gebruiken. Als u dat kon, zou u ze misschien gebruiken in dienst van de zonde, van uw eigen ik, van de satan of van de wereld, net alsof de genade u geen verplichtingen had opgelegd en alsof u vrij was om Gods goede gaven te gebruiken of te misbruiken.

.. Uw gaven moeten gewijd worden aan het gebruik en de dienst van Hem van Wie zij afkomstig zijn. Ze werden u niet gegeven om uw hoogmoed te voeden, uw ijdelheid te bevredigen en uw liefde voor menselijke toejuiching te koesteren, maar om Zijn volk tot nut en stichting te zijn. Als ze op enige andere wijze worden gebruikt, kan Hij Die ze heeft gegeven, ze ook weer wegnemen, of door ze aan onvruchtbaarheid en dodigheid over te laten.

3. Uw geld is niet van uzelf. U mag het niet naar eigen believen uitgeven, zonder beteugeling van uw geweten, zonder weerhouding van de vreze Gods, zonder bij uzelf ook maar enigszins na te vragen in hoeverre u het juist uitgeeft. Iedere shilling moet door een christen zorgvuldig en nauwkeurig bekeken worden, om te zien of hij al dan niet wordt besteed tot eer en heerlijkheid van God.

Ik geef toe dat dit ons heel strak aan banden kan lijken te leggen, en misschien is dit een van de redenen waarom Gods volk financieel meestal zo krap zit dat het erg weinig vrij te besteden geld heeft. Maar stel dat wij bemiddeld zijn, of misschien wel meer dan bemiddeld, en dat wij onder Goddelijke invloeden en Evangelieverplichtingen staan. Dan mogen wij, hoewel we het geld hebben, er niet zomaar mee smijten om het vlees te behagen en te bevredigen, door ons eigen lichaam of dat van onze kinderen te versieren met kleding en ons huis te decoreren met nieuw en onnodig meubilair. Volgens het huidige lakse systeem zouden wij zulke dingen kunnen doen zonder van iemand een verwijt te krijgen, nu wij aan het uiterlijk van mensen amper nog kunnen zien wie wel of niet Gods volk zijn. Maar dit is niet het Evangelie; dit is niet de verplichting van de Evangeliegenade. Uw geld is niet van uzelf als u christen bent. U bent slechts een rentmeester. Als u veel hebt, bent u des te verantwoordelijker voor het juiste gebruik ervan, en als u weinig hebt, bent u nog steeds een rentmeester voor dat weinige.

4. De vermogens van uw lichaam zijn evenmin van uzelf als de vermogens van uw gemoed.

Uw *ogen* zijn niet van uzelf, om ermee uw begeerlijkheden te voeden, om met blikken vol verbazing of bewondering rond te lopen en naar elke etalage te kijken om de gangbare mode te zien, de heersende hoogmoed van het leven te weten en zo voedsel in te slaan voor uw ijdele geest. Immers, u begeert wat voor uw christelijke belijdenis onbetamelijk is, of u maakt van uw geld een ongepast gebruik, of u bent teleurgesteld omdat u zich niet kunt veroorloven een bepaald iets te kopen.

Uw *oren* zijn niet van uzelf, om ermee naar elk dwaas verhaal te luisteren of elk politiek, wereldlijk of vleselijk bericht in te drinken, en zo het natuurlijke verlangen naar nieuws, roddel en zelfs laster te voeden dat het eigen element van het bedenken des vleses is.

Uw *tong* is niet van uzelf, om daarmee te spreken wat u wilt en zonder beteugeling of vrees eruit te flappen wat in de binnenkamers van uw hart omgaat. Jakobus waarschuwt ons om dit kleine lid niet de overhand over ons te laten krijgen. 'Zie', zegt hij, 'een klein vuur, hoe groten hoop hout het aansteekt. De tong is ook een vuur, een wereld der ongerechtigheid; alzo is de tong onder onze leden gesteld, welke het gehele lichaam besmet' (Jak. 3:5-6).

Uw *handen* zijn niet van uzelf, om ze te gebruiken als een werktuig van het kwaad of op enige andere wijze dan om er een eerlijk stuk brood mee te verdienen. Onze handen werden ons niet gegeven om mee te zondigen, maar om een godzalig gebruik van te maken.

Uw *voeten* zijn niet van uzelf, om ermee te wandelen op de wegen van de wereld, of om u te brengen op plaatsen waar u het gezelschap of goedkeuring van Gods kinderen niet zult vinden, maar waar alle mensen om u heen opgaan in ijdelheid en zonde.

Als u dus de hele zaak met een Evangelie-oog bekijkt, zult u zien dat wij niet één ding dat ons als een gave van God toebehoort, hetzij van lichaam of van ziel, van tijd of van omstandigheden, van positie of van baan, eigenlijk en naar waarheid van onszelf kunnen noemen. **Alles moet bezeten worden volgens Gods beschikking en onder een besef van onze verplichtingen aan Hem.** Alleen al omdat wij schepselen van Zijn hand zijn, eist Hij voor zichzelf alles op wat Hij ons heeft gegeven. En wanneer wij de zaak vanuit hogere oogpunten beschouwen en de verplichtingen zien die ons door Zijn genade zijn opgelegd, zullen we helderder en grondiger zien en voelen dat Hij alle dingen onder Zijn eigen hoede heeft genomen en **ons alleen het rentmeesterschap erover toevertrouwt, opdat wij Hem rekenschap geven.**

Maar misschien zult u zeggen, in de opstand van uw vleselijke gezindheid: ‘Wat een beperkingen legt dit alles ons op! Mogen we niet naar eigen zin met onze ogen kijken, naar eigen geloven met onze oren horen en naar eigen keus met onze tong spreken? Wilt u ons pad zo vernauwen dat we niets van onszelf mogen hebben, zelfs niet onze tijd of ons geld, ons lichaam of onze ziel? We mogen toch zeker wel af en toe een beetje genieten, een beetje ontspannen, een beetje vakantie houden, een beetje relaxen om niet altijd zo strikt en zo godsdienstig te zijn, een beetje onze vleselijke gezindheid voeden die al deze beperkingen niet kan verdragen?’ Wel, maar wat zult u uzelf op de hals halen door uw dwalende oog, uw dwaze tong, uw losse hand en uw afwijkende voet? Duisternis, dienstbaarheid, schuld, ellende en dood.

‘Maar’, zegt u, ‘wij hoeven niet in al deze opzichten zo strak aan banden gelegd te worden. Wij hebben Evangelievrijheid, maar zelfs dat wilt u ons niet toestaan.’ Ja, God zij geloofd, er is Evangelievrijheid, want er is geen werkelijk geluk in de godsdienst zonder haar. Maar er is geen vrijheid om te zondigen; geen vrijheid om de begeerlijkheden van het vlees te bevredigen; geen vrijheid om te handelen in strijd met het Evangelie dat wij belijden en met de voorschriften van Gods woord, want dit is geen vrijheid, maar losbandigheid.

..

Ben ik dan te hard voor u wanneer ik zeg: ‘Gij zijt niet uws zelfs?’ Er zit dus een gezegende betekenis in deze woorden. **Bedenk dat u van iemand moet zijn. Als God niet uw meester is, zal de duivel het zijn;** als de genade niet heerst, zal de zonde regeren; als Christus niet uw alles in allen is, zal de wereld het zijn. Het is niet zo dat wij in volmaakte vrijheid kunnen ronddolen. Iemand heeft ons in eigendom. Wij moeten een meester hebben, van de ene soort of van de andere. En wat is dan het beste? Een vrijgevige, welwillende Weldoener zoals God Zich altijd heeft betoond te zijn, een barmhartige, liefhebbende en tedere Ouder, een vriendelijke, vergevende Vader en Vriend en een teerhartige, medelijdende Verlosser, Die ons volkomen kan zalig maken? Of een wrede duivel, een ellendige wereld en een goddeloos, snood en afschuwelijk hart? Wat is beter? Te leven onder de zoete drang van de stervende liefde van een dierbare Verlosser, onder Evangelie-invloeden, Evangeliebeginselen, Evangeliebeloften en Evangeliebemoedigingen? Of te wandelen in denkbeeldige vrijheid, met de zonde in ons hart, die daar heerschappij en macht uitoefent en ons met ijzeren ketenen bindt tot het oordeel van de grote dag? Zelfs in het leven is er meer werkelijk genoegen, voldoening en geluk in een half uur met God, in zoete vereniging en gemeenschap met de Heere van leven en heerlijkheid, in het lezen van Zijn Woord met een gelovend hart, in het vinden van toegang tot Zijn heilige tegenwoordigheid, in het kennen van iets van de invloeiingen van Zijn gunst en barmhartigheid – meer bestendig geluk in een half uur dat zo in de werkelijke dienst van God wordt doorgebracht, dan in alle genoemens van de zonde, alle begeerlijkheden van het vlees, alle grootsheid van het leven en alle vermaken die de wereld ooit heeft bedacht om de tijd te doden en zichzelf te bedriegen met de gedachte om uiteindelijk door een sterfbekering de duivel te kunnen bedriegen.